

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2498/2566

ธนาคาร ก.โจทก์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด จ. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 214, ป.วิ.พ. มาตรา 300

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยที่ 1 ทำสัญญาขายลดตัวเงิน 25,000,000 บาท หากผิคนัดยอมชำระเงินที่ได้รับจากการขายตัวสัญญาใช้เงินพร้อมดอกเบี้ย โดยมีจำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 3 คำประกันยอมรับผิดชอบร่วมกันรวม และจำเลยที่ 2 จดทะเบียนจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเป็นประกันหนี้ และมีข้อตกลงว่า หากโจทก์บังคับเอาทรัพย์สินจำนองออกขายทอดตลาดได้เงินไม่พอชำระหนี้ยอมรับผิดชอบรับใช้เงินที่ขาดให้แก่โจทก์จนครบถ้วน โจทก์จึงเป็นทั้งเจ้าหนี้สามัญผู้มีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินทั่วไปของลูกหนี้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 214 และเป็นเจ้าหนี้จำนองผู้มีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่จำนองก่อนเจ้าหนี้สามัญโดยมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินอื่นที่ไม่ใช่ทรัพย์สินที่จำนองด้วย เมื่อโจทก์ฟ้องโดยใช้สิทธิทั้งสองประการดังกล่าวและมีคำขอท้ายฟ้องว่า หากจำเลยทั้งสามไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนให้ยึดทรัพย์สินจำนองของจำเลยที่ 2 และทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสามออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์จนครบถ้วน อันเป็นการฟ้องและมีคำขอท้ายฟ้องตามสิทธิที่โจทก์มีอยู่ ซึ่งแม้ศาลพิพากษาให้โจทก์ชนะคดีเต็มตามคำขอท้ายฟ้อง แต่การบังคับคดีโจทก์ก็ยังคงอยู่ในบังคับของ ป.วิ.พ. มาตรา 300 ที่ห้ามไม่ให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องที่ได้มาจากการยึดหรืออายัดหลายรายการเกินกว่าที่พอจะชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา พร้อมทั้งค่าฤชาธรรมเนียมและค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี ดังนั้น การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษาให้จำเลยทั้งสามชำระหนี้แก่โจทก์ หากจำเลยทั้งสามไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนให้ยึดทรัพย์สินจำนองของจำเลยที่ 2 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์ หากได้เงินไม่พอชำระหนี้ ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสามออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์จนครบถ้วน ซึ่งมีผลเป็นการกำหนดขั้นตอนในการบังคับชำระหนี้โดยให้โจทก์ต้องบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่จำนองก่อน เมื่อไม่พอจึงจะบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสาม อันเป็นการพิพากษาให้โจทก์มีสิทธิในการบังคับชำระหนี้น้อยกว่าสิทธิที่มีอยู่ ทั้ง ๆ ที่โจทก์มีคำขอท้ายฟ้องมาแล้ว จึงเป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงิน 30,849,949.93 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 19,576,749.82 บาท นับถัดจากวันฟ้อง จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากจำเลยทั้งสามไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วน ให้ยึดทรัพย์สินจำนองของจำเลยที่ 2 และทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสามออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์จนครบถ้วน จำเลยที่ 1 และที่ 2 ให้การขอให้ปรับลดในส่วนดอกเบี้ยให้แก่จำเลยทั้งสาม (ที่ถูก จำเลยที่ 1 และที่ 2) จำเลยที่ 3 ขาดนัดยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงิน 30,849,949.93 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 13 ต่อปี ของต้นเงิน 19,576,749.82 บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 6 กันยายน 2562) (จนกว่าจะชำระเสร็จ) หากจำเลยทั้งสามไม่ชำระหรือ

ชำระไม่ครบถ้วน ให้ยึดทรัพย์จำนองของจำเลยที่ 2 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์จนครบถ้วน หากขายทอดตลาดทรัพย์จำนองแล้วได้เงินไม่พอชำระหนี้ ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยที่ 1 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้จนครบถ้วน กับให้จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 20,000 บาท ค่าขออื่นให้ยก โจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษาแก้เป็นว่า หากจำเลยทั้งสามไม่ชำระเงินหรือชำระเงินไม่ครบถ้วน ให้ยึดทรัพย์จำนองของจำเลยที่ 2 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์จนครบถ้วน หากขายทอดตลาดทรัพย์จำนองแล้วได้เงินไม่พอชำระหนี้ ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสามออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้จนครบถ้วน นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติว่า โจทก์เป็นบริษัทมหาชนจำกัด จำเลยที่ 1 เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ 2 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ จำเลยที่ 3 เป็นคู่สมรสของจำเลยที่ 2 วันที่ 27 กันยายน 2553 จำเลยที่ 1 ทำสัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงินซึ่งถึงกำหนดใช้เงิน 25,000,000 บาท วันที่ 6 ตุลาคม 2553 มีจำเลยที่ 2 คำประกันรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมและจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างและมีจำเลยที่ 3 คำประกันรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม จำเลยที่ 1 ผิดสัญญาและทำหนังสือสัญญารับสภาพหนี้เพื่อปรับโครงสร้างหนี้กับโจทก์วันที่ 5 กรกฎาคม 2561 คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 กำหนดให้โจทก์บังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่จำนองของจำเลยที่ 2 ก่อน ชอบหรือไม่ ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่เห็นว่า จำเลยที่ 1 ทำสัญญาขายลดตัวเงิน 25,000,000 บาท หากผิन्दยยอมชำระเงินที่ได้รับจากการขายตัวสัญญาใช้เงินพร้อมดอกเบี้ย โดยมีจำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 3 คำประกันยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมและจำเลยที่ 2 จดทะเบียนจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเป็นประกันหนี้ และมีข้อตกลงว่า หากโจทก์บังคับเอาทรัพย์สินจำนองออกขายทอดตลาดได้เงินไม่พอชำระหนี้ยอมรับผิดขอรับใช้เงินที่ขาดให้แก่โจทก์จนครบถ้วน โจทก์จึงเป็นทั้งเจ้าหนี้สามัญผู้มีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินทั่วไปของลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 214 และเป็นเจ้าหนี้จำนองผู้มีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่จำนองก่อนเจ้าหนี้สามัญโดยมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินอื่นที่ไม่ใช่ทรัพย์สินที่จำนองด้วย เมื่อโจทก์ฟ้องโดยใช้สิทธิทั้งสองประการดังกล่าวและมีคำขอท้ายฟ้องว่า หากจำเลยทั้งสามไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนให้ยึดทรัพย์จำนองของจำเลยที่ 2 และทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสามออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์จนครบถ้วน อันเป็นการฟ้องและมีคำขอท้ายฟ้องตามสิทธิที่โจทก์มีอยู่ ซึ่งแม้ศาลพิพากษาให้โจทก์ชนะคดีเต็มตามคำขอท้ายฟ้อง แต่การบังคับคดีโจทก์ก็ยังต้องอยู่ในบังคับของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 300 ที่ห้ามไม่ให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องที่ได้มาจากการยึดหรืออายัดหลายรายเกินกว่าที่พอจะชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา พร้อมทั้งค่าฤชาธรรมเนียมและค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี ดังนั้น การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษาให้จำเลยทั้งสามชำระหนี้แก่โจทก์ หากจำเลยทั้งสามไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนให้ยึดทรัพย์จำนองของจำเลยที่ 2 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์ หากได้เงินไม่พอชำระหนี้ ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสามออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์จนครบถ้วน ซึ่งมีผลเป็นการกำหนดขั้นตอนในการบังคับชำระหนี้ โดยให้โจทก์ต้องบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่จำนองก่อน เมื่อไม่พอจึงจะบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสาม อัน

เป็นการพิพากษาให้โจทก์มีสิทธิในการบังคับชำระหนี้ไม่น้อยกว่าสิทธิที่มีอยู่ ทั้ง ๆ ที่โจทก์มีคำขอท้ายฟ้องมาแล้ว จึงเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า หากจำเลยทั้งสามไม่ชำระเงินหรือชำระเงินไม่ครบถ้วน ให้ยึดทรัพย์จำนองของจำเลยที่ 2 และทรัพย์สินอื่นของจำเลยทั้งสามออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์จนครบถ้วน นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

นพรัตน์ สี่ทิศประเสริฐ · ศิริชัย ศิริกุล · สุรศักดิ์ ตันโสรัจประเสริฐ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2498/2566>